

מונולוג של דב שילנסקי

שמיר הקשיב וענה: "מול סיבה כזאת, איני יכול לומר דבר."

מה פירוש השם "שילנסקי"? זהו שם מבלבל. אני באמת לא יודע מה זה. נולדתי עם זה.

אני ליטאי, בעל שם פולני. אני מאמין שהממלכתיות מחייבת להרבה דברים, ביניהם עיברות השם. במשך הזמן, אתייצק עם המישפחה. יש לי גם אח שיש לו בן הנושא את השם. אנחנו מישפחה מאוד מלוכדת, עברנו את המחנות ביחד.

אני לא זוכר ממש את הרגע שזה נולד, אבל חודשים רבים לפני הבחירות התגלגל בתנועת הרוח הרעיון שאהיה יושב ראש הכנסת.

להיכן שהייתי מגיע, היו מציגים אותי: "הנה יושב ראש הכנסת הבאה!" אמרתי להם: "חברה, עזבו זה בשם ביל המרץ שלי!"

לא התייחסתי לכך ברצינות. שכחתי מזה. ביום החמישי, לפני שבוע, בשעה 6 בערב, טילפן אלי ראשיהממשלה ואמר: "דב, אני רוצה להציע לך להיות

מפחד שיעזבו אותי, אבל אני צריך אותם. הקרובים אלי קוראים לי "בקי"?

● ילדות: "מישפחה" נכבשה במיצעד המוות...

בה חלמתי להיות כשהייתי קטן? באופן טיבעי, עם החיים. כשמילחמת העולם השנייה פרצה הייתי בן 15.

30 דקות, צריך לנהוג על פי החוק — 40 דקות מירושלים. זאת לא שאלה של נוחיות, אבל מגוריו של יושב ראש הכנסת חייבים להיות בבירה, ולא שה בירה תהיה מישכונלילה ארעי. את רואה את הבית שלי? זהו בית שאטתי ואני בנינו כמו ירינו. אשתי עוד לא עיכלה את המעבר. זה יהיה, בוודאי, קשה עבורה. (רוחל'ה, כעבור שעתיים: "נמאס לי מהבית הזה! כל-כך נמאס לי! טוב שאנחנו עוברים. ממילא רציתי למכור אותו. הוא גדול מדי לשני אנשים. יש לי עזרה פעמיים בשבוע, גנן, אבל זה קשה להחזיק אותו.") היכן תהיה דירת-השרד שלי? אני עוד לא יודע. עוד לא היה לי זמן לטפל בכך. שינויים נוספים? נהגו מכונית? זה לא מרשים אותי. זה היה לי, כשהייתי

"היה נדמה לי שאני לא כלי-כך שחור!"

תחילה הייתי תחת הכיבוש הרוסי, ואחר-כך תחת הכיבוש הגרמני. לפני כן? היתה לי ילדות מלאה אהבה. היו לי הורים מאוד אוהבים. אבא שלי נפטר מהתקליב פתאומי, כשהייתי בן 12. העסק היה מישפחתי. כמעט

זה היה הרגע הקשה ביותר לעיכול השבוע: יצחק שמיר שהיה מפקד הלח"י בפועל, שבשבילי זה אומר המון — אני אמנם הייתי באצ"ל. הוא היה ראש התנועה שלי, ראשיהממשלה שלי ופתאום... זוהי הרגשה מאוד משונה. אבל שמיר צדק מבחינה ממלכתית פורמלית.

איוה שינויים נוספים יחולו כעת בחיי? השינוי הראשון הוא מעבר לירושלים. הבית שלי (שילנסקי מת גורר ברמת-החן) הוא במרחק — לא, לא

● להיות יו"ר הכנסת: "אמרתי לראשיהממשלה: 'יצחק, אתה מביך אותי'..."

ביום השלישי בבוקר טילפן אלי שוב ראשיהממשלה ובירך אותי על בחירתי. הודיתי לו ואמרתי: "תודה רבה, אני רוצה לשוחח איתך. כמילא אני צריך להיות אצלך בפגישה רבת משתתפים, ואם יהיה לך זמן — אז אחרי-כך..." הוא קטע אותי פתאום: "אתה לא בא אלי! אתה הוא הבכיר עכשיו מבין שנינו. אתה יושב ראש הכנסת!" התוכחתי: "אתה הבכיר!" והוא ענה:

מועמד לתפקיד יושב ראש הכנסת. האם הופתעתי? אה לא... כלי-כך הרבה דיברו ודיברו ודיברו... שמיר המשיך: "מה אתה אומר על זה?" עניתי לו: "קטונתי מההצעה." מה הרגשתי באותן דקות? אני לא מהאנשים המתרגשים. בחיי היו כלי-כך הרבה אירועים, שלצערי אינני מסוגל להתרגש בקלות.

שמיר המשיך: "אבל יש לי בקשה. הייתי רוצה שתעברת את שסיהמיש פחה שלך. די שתוריד את האותיות האחרונות (סקו), ויישאר שם עברי (שילן)." עניתי לו: "בקשתך מובנת, אבל השם שייך למישפחה כולה." יש עוד סיבה שפירטתי לפני, אבל אני מבקש שלא לכתוב אותה.

יו"ר שילנסקי. הקרובים אלי קוראים לי "בקי".

עוגה, פטיש וכסא

בה לעשות בעוגה? היה לי רעיון לקחת אותה למושב-זקנים. אבל הזקנים, את יודעת, בדיאטה, קולסטרוול... דיברתי עם שימחה הולצברג, וחשבנו לקחת את זה לפצועי-צה"ל. בסוף החלטנו ביחד, לקחת את זה לילדים נכים-מלידה, למוסד בירושלים. עוגה לילדים — זה מתאים... איך הגיעה העוגה הנה? טילפנו לרוחל'ה מבני-ברק ואמרנו לה שמביאים אלינו עוגה. לפתע-פתאום, בשעה היעודה, צילצלו בדלת, ו-50 אנשים נכנסו הביתה בשירה ובריקודים. הם נשארו מה עד 1 לפנות בוקר, עשו שמח.

אין לי מושג איך סחבו את זה. נסי להרים — אי-אפשר! איי, על הפטיש כתוב. בהצלחה. כסא היושב-ראש נראה גדול ביותר. כנראה חשבו שזהו החלק החשוב ביותר..."

סג'ושר בממשלתו של מנחם בגין, וא-חרי-כך בממשלתו של שמיר. האם אקפיד על תארימים? יש לי בעייה עם זה. מכרים וקרובים כבר התחילו לכנות אותי: "ארוני יושב ראש הכנסת". זה מביך אותי. מאוד הייתי רוצה שחברי ימשיכו להתייחס אלי כמו שהתייחסו תמיד זה לזה. חבריי הקרובים ביותר הם אלה שהיו איתי בשואה, באצ"ל. אני לא רוצה שישנו את היחס אלי, אני צריך אותם כדי שיעזרו לי. זה לא שאני

כל בנייהמישפחה עסקו בעורות לא מעובדים. כשאבא מת, אמא פירנסה אותנו. נותרנו אמא, אחי ואני ושתי אחיות. המשכנו ללמוד בבית-ספר עברי פרטי, שהיה יקר מאוד. הדמות הרומיננטית ביותר מבין כולנו היתה אחותי, חנה ברודא. תורת לה, אנחנו בחיים. היו לה חושים בריאים, איך להריח סכנה. איך אני לא יודע. היה לה מין יצר הישרדות. פעם הוציאה אותי מבית-סוהר ממש